

KARTA KURSU (realizowanego w specjalności)**PSYCHOLOGIA KLINICZNA**
(nazwa specjalności)

rok akademicki 2021/2022

Kierunek: Psychologia
Specjalność: kliniczna
Forma prowadzenia zajęć: stacjonarne
Stopień: jednolite magisterskie
Rok: IV
Semestr: 8 (letni)

Nazwa	Elementy socjoterapii
Nazwa w j. ang.	The elements of sociotherapy

Koordynator	dr Agnieszka Lasota	Zespół dydaktyczny
		dr Agnieszka Lasota dr Joanna Fryt
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z wybranymi metodami i technikami pracy socjoterapeutycznej. Omówione zostaną przyczyny niedostosowania społecznego, czynniki zagrażające, a sprzyjające powstawaniu niedostosowania społecznego u dzieci i młodzieży a następnie metody pracy grupowej opartej na socjoterapii. Studenci zapoznają się z takimi metodami socjoterapii jak bajkoterapia, muzykoterapia, arteterapia czy filmoterapia. Studenci rozwiną umiejętności pracy w grupie, współpracy, opanują sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie, z wykorzystaniem elementów mediacji grupowych. Ponadto, rozwiną świadomość kompetencji socjoterapeutów oraz korzyści ale i ograniczeń związanych z pracą socjoterapeutyczną jako formą terapii.

Warunki wstępne

Wiedza	Wiedza z zakresu psychologii klinicznej (agresja, przemoc)
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Wiedza	W01: Student ma rozszerzoną wiedzę z zakresu niedostosowania społecznego, zagrożenia niedostosowaniem, przyczyn i czynników wyzwalających.	SK_W01; SK_W09
	W02: Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą rozwoju oraz zaburzeń sfery emocjonalnej i społecznej dzieci i młodzieży, zwłaszcza w zakresie zachowań agresywnych, przemocowych.	SK_W02; SK_W09
	W03. Student ma wiedzę na temat wybranych metod i technik pracy socjoterapeutycznej.	SK_W10

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Umiejętności	U01. Student potrafi wyjaśniać problemy związane z zaburzeniami zachowania odwołując się do współczesnych teorii i badań.	SK_U07
	U02. Student ma umiejętność interpretacji zachowań niewłaściwych (np. opozycyjnych, buntowniczych) w kategoriach społecznych oraz wykorzystywania wiedzy na temat zachowań antyspołecznych do interpretacji zjawisk społecznych i kulturowych.	SK_U09; SK_U10
	U03. Student potrafi proponować rozwiązania problemów z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej, tworzyć proste propozycje zajęć socjoterapeutycznych.	SK_01; SK_U07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Kompetencje społeczne	K01: Student wykazuje wrażliwość na stosowanie zasad etyki i rzetelności zawodowej przez siebie oraz innych (np. w kontekście zadań i kompetencji socjoterapeuty).	SK_K01
	K02: Student wykazuje gotowość do podejmowania indywidualnych i zespołowych wyzwań zawodowych w obszarze socjoterapii.	SK_K02
	K03: Student kształtuje postawę konieczności rozwoju własnych kompetencji zawodowych i osobistych	SK_K03, SK_K05,

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	
Liczba godzin	30	15									
45											

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia odbywają się w formie zdalnej, w trybie synchronicznym poprzez platformy Teams oraz Moodle. Wykład prowadzony jest z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych. Studenci mają możliwość obejrzenia materiałów video, poznać konkretne metody pracy socjoterapeutycznej, uczestniczyć także w wymianie myśli poprzez forum.

W trakcie ćwiczeń studenci mają możliwość przećwiczenia pewnych elementów pracy socjoterapeutycznej, prowadzą dyskusję nad wybranymi metodami i technikami pracy, wykonują projekt indywidualny lub w małych grupach, biorą udział w dyskusji na temat możliwości i metod wykorzystywanych w socjoterapii.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		x				x	x	x					
W02		x				x	x	x					
W03		x				x	x	x					
U01		x				x	x	x					
U02		x				x	x	x					
U03		x				x	x						
K01		x				x	x	x					
K02		x				x	x	x					
K03		x				x		x					

Kryteria oceny

Zaliczenie na podstawie przygotowanych projektów na ćwiczeniach oraz aktywności w trakcie zajęć ćwiczeniowych. Zaliczenie wykładów na podstawie aktywności oraz obecności (dopuszczalna jedna nieobecność na zajęciach). Każda dodatkowa nieobecność musi być zaliczona pracą pisemną.

Uwagi

Kurs realizowany jest na kierunku: Psychologia - jednolite studia magisterskie stacjonarne. Specjalność kliniczna

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. Diagnoza w socjoterapii.
3. Kompetencje socjoterapeutów, zasady pracy socjoterapeutycznej.
4. Wybrane metody pracy socjoterapeutycznej.
5. Wybrane techniki pracy z grupą w socjoterapii.
6. Metody twórczej pracy socjoterapeutycznej - niskie poczucie własnej wartości.
7. Metody twórczej pracy socjoterapeutycznej - konflikty interpersonalne.
8. Modele pracy z uczniem zagrożonym/ niedostosowanym społecznie.
9. MOW i MOS - zasadność umieszczania nieletnich w ośrodkach.
10. Zastosowanie metod arteterapeutycznych w socjoterapii dzieci i młodzieży.
11. Bajkoterapia, muzykoterapia, filmoterapia jako metody pracy z młodzieżą zagrożoną niedostosowaniem społecznym.
12. Wybrane programy socjoterapeutyczne w pracy z młodzieżą nieprzystosowaną społecznie.
13. Socjoterapia jako pomoc w rozwiązywaniu zachowań trudnych w grupie.
14. Socjoterapia a resocjalizacja.
15. Programy przeciwdziałania agresji/ przemocy szkolnej/ cyberprzemocy jako forma socjoterapii.

Ćwiczenia:

1. Czynniki leczące w socjoterapii i istota grupy socjoterapeutycznej
2. Rozpoczynanie socjoterapii - przykładowe sesja
3. Diagnoza relacji grupowych metodą socjogramu projekcyjnego
4. Akceptacja i odrzucenie w grupie - przykładowa sesja z wykorzystaniem kart ról
5. Konflikt w grupie - przykładowe sesja z wykorzystaniem teatru obrazu
6. Kończenie socjoterapii i analiza jej efektów
7. Socjoterapia w praktyce - prezentacje projektów własnych wraz z udzielaniem i przyjmowaniem informacji zwrotnych (projekt: "Pomysł na zmniejszanie skutków społecznych pandemii/izolacji w wybranej grupie", przygotowany w pojedynkę lub 2-3 os. grupach).

Wykaz literatury podstawowej

1. Biracyaza, E., Habimana, S. Contribution of community-based sociotherapy interventions for the psychological well-being of Rwandan youths born to genocide perpetrators and survivors: analysis of the stories telling of a sociotherapy approach. *BMC Psychol* **8**, 102 (2020). <https://doi.org/10.1186/s40359-020-00471-9>
2. Deptuła, M. (2005). *Diagnostyka, profilaktyka, socjoterapia w teorii i praktyce pedagogicznej*, Bydgoszcz: Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.
3. Grudzińska, E. (red.) (2015). *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą*. Difin.
4. Jankowiak, B. (2013). *Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Teoria i praktyka*, Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
5. Kubilay, A.M (2015). Sociotherapy as a contemporary alternative, *Challenges of the Knowledge Society*, 894-897.
6. Lasota A., Franczyk J.L., (red.) (2015). *Socjoterapia dzieci i młodzieży. Diagnoza i metody pracy*. (rozdziały 4, 6, 7, 8, 10, 12)
7. Mekhakyán, A., Szulc, A, Imielski, W. (2018). *Film jako narzędzie psychoterapeutyczne. Wybrane problemy filmoterapii*. *Psychiatria*, 15, 127-134.
8. Sieńkowska, K., Skorupka, M., Leoniewska, K., Borecka, A., Łapińska, E. (2020). *Po pierwsze relacja. Praktyczny poradnik dla nauczycieli jak wspierać uczniów w budowaniu dobrych relacji w klasie*. Publikacja projektu „Lokalny system wsparcia na Targówku”, s.m. Warszawa.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Ballard, R. (1997). *Jak żyć z ludźmi. Umiejętności interpersonalne. Program profilaktyczny dla młodzieży*, Warszawa: Ministerstwo Edukacji Narodowej.
2. Bartecka, J. (2019). *Program socjoterapeutyczny rozwijający motywację do nauki oraz zainteresowania u młodzieży w wieku 14-16 lat. (r.2)*. w: Grudziewska E (red.). *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Programy zajęć. Cz. 4.*
3. Borecka, I., Wontarowska-Roter, S. (2003). *Biblioterapia w edukacji dziecka niepełnosprawnego intelektualnie*, Wałbrzych.
4. Grudziewska E (red.). (2017) *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Programy zajęć. Cz. 3.*, Difin.
5. Grudziewska E (red.). (2019) *Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą. Programy zajęć. Cz. 4.*, Difin.
6. Jagieła, J. (2009) *Socjoterapia w szkole. Krótki poradnik psychologiczny*, Kraków: Rubikon.
7. Miluska, J. (2001). *Psychologia w rozwiązywaniu problemów szkoły*, Poznań: Oficyna Współczesna;
8. Sawicka, K. (1998) *Socjoterapia*, Warszawa: Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej. (wybrane rozdziały).
9. Sołtysiak, T. (2005). *Zagrożenia w wychowaniu i socjalizacji młodzieży oraz możliwości ich przezwyciężania*, Bydgoszcz: Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej;
10. Spinelli, Lily, "Tabletop Role-Playing Games and Social Skills in Young Adults" (2018). Honors College Theses. 192. https://digitalcommons.pace.edu/honorscollege_theses/192
11. Śmieszek, M. (2019). *Cinematherapy as a Part of the Education and Therapy of People with Intellectual Disabilities, Mental Disorders and as a Tool for Personal Development*. Toruń.
12. Wybrane artykuły naukowe z czasopisma *International Journal of Public Sociology and Socioterapy*
13. Wybrane artykuły naukowe z czasopisma *Journal of Poetry Therapy*,

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie projektu indywidualnego po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	38
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w małych grupach, dyskusja na forum)	10
	Przygotowanie do egzaminu	0
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5